

తైత్తిరీయోపనిషత్

॥భృగు వల్లీ॥

హరిః ఓమ్॥ సహ నావవతు॥ సహ నౌ భునక్తు॥ సహ వీర్యం కరవావహై॥ తేజస్వి
నావధీతమస్తు॥ మా విద్విషావహై॥ ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః॥

భృగుర్వై వారుణిః॥ వరుణం పితరముపససార॥ అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తస్మా
ఏతత్ప్రవాచ॥ అన్నం ప్రాణం చక్షుశ్శ్రోత్రం మనో వాచమితి॥ తగ్ం హోవాచ॥ యతో వా
ఇమాని భూతాని జాయంతే॥ యేన జాతాని జీవంతి॥ యత్ప్రయన్త్యభిసంవిశంతి॥
తద్విజిజ్ఞాసస్వ॥ తద్బ్రహ్మేతి స తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్త్వా॥[౧] ॥1॥

అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ అన్నేన జాతాని
జీవంతి॥ అన్నం ప్రయన్త్యభిసంవిశంతి॥ తద్విజ్ఞాయ॥ పునరేవ వరుణం పితరముపససార॥
అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తగ్ం హోవాచ॥ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ॥ తపో బ్రహ్మేతి స
తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్త్వా॥[౨] ॥2॥

ప్రాణో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్॥ ప్రాణాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయంతే॥ ప్రాణేన జాతాని
జీవంతి॥ ప్రాణం ప్రయన్త్యభి సంవిశంతి॥ తద్విజ్ఞాయ॥ పునరేవ వరుణం
పితరముపససార॥ అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి తగ్ం హోవాచ॥ తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ॥
తపో బ్రహ్మేతి స తపోఽతప్యత॥ స తపస్తప్త్వా॥[౩] ॥3॥

మ॑నో బ్ర॑హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ మ॑న॒సో హ్యే॑వ ఖ॒ల్వి॒మాని॑ భూ॒తాని॑ జాయ॑న్తే॒ మన॑సా జా॒తాని॑
జీ॒వన్తి॒॑ మనః॑ ప్ర॒యన్త్య॑భి సం॒విశ॑న్తి॒తి॑॥ తద్వి॒జ్ఞాయ॑ పు॒నరే॑వ వరు॒ణం పి॑తర॒ముప॑ససార॑॥
అధీ॑హి భగ॒వో బ్ర॑హ్మ॒తి తగ్ం॑ హో॒వాచ॑ తప॒సా బ్ర॑హ్మ వి॒జిజ్ఞా॑సస్వ॒ తపో॑ బ్ర॑హ్మ॒తి స
తపో॑ఽత॒ప్యత॑ స తప॑స్తప్తా॒ప్వా[౪] ॥4॥

వి॒జ్ఞానం॑ బ్ర॑హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ వి॒జ్ఞానా॑ద్ధ్యే॒వ ఖ॒ల్వి॒మాని॑ భూ॒తాని॑ జాయ॑న్తే॒ విజ్ఞా॑నేన
జా॒తాని॑ జీ॒వన్తి॒॑ విజ్ఞా॑నం ప్ర॒యన్త్య॑భి సం॒విశ॑న్తి॒తి॑॥ తద్వి॒జ్ఞాయ॑ పు॒నరే॑వ వరు॒ణం
పి॑తర॒ముప॑ససార॒॑ అధీ॑హి భగ॒వో బ్ర॑హ్మ॒తి తగ్ం॑ హో॒వాచ॑ తప॒సా బ్ర॑హ్మ వి॒జిజ్ఞా॑సస్వ॒
తపో॑ బ్ర॑హ్మ॒తి స తపో॑ఽత॒ప్యత॑ స తప॑స్తప్తా॒ప్వా[౫] ॥5॥

ఆ॒నన్దో బ్ర॑హ్మ॒తి వ్య॑జానాత్॑॥ ఆ॒నన్దా॑ద్ధ్యే॒వ ఖ॒ల్వి॒మాని॑ భూ॒తాని॑ జాయ॑న్తే॒ ఆన॑న్దేన జా॒తాని॑
జీ॒వన్తి॒॑ ఆన॑న్దం ప్ర॒యన్త్య॑భి సం॒విశ॑న్తి॒తి॑॥ సైషా భార్గ॑వీ వారు॒ణీ వి॒ద్యా పర॑మే వ్యో॒మన్
ప్రతి॑ష్ఠితా॒ స య ఏ॒వం వేద॑ ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి అన్న॒వాన॑న్నాదో భ॒వతి॑ మహా॒న్భవ॑తి ప్ర॒జయా॑
పశు॑భిర్బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసేనా మహా॑న్ కీ॒ర్త్యా[౬] ॥6॥

అన్నం॑ న నిన్ద్యాత్ తద్వ్రతమ్॑॥ ప్రాణో॑ వా అన్నమ్॑ శరీ॒రమ॑న్నాదమ్॑ ప్రాణీ శరీ॒రం
ప్రతి॑ష్ఠితమ్॑ శరీ॒రే ప్రా॑ణః ప్రతి॒ష్ఠితః॑ తదే॒తదన్న॑మన్నే ప్రతి॒ష్ఠితమ్॑॥ స య ఏ॒తదన్న॑మన్నే
ప్రతి॑ష్ఠితం వేద ప్రతి॒తిష్ఠ॑తి అన్న॒వాన॑న్నాదో భ॒వతి॑ మహా॒న్భవ॑తి ప్ర॒జయా॑
పశు॑భిర్బ్ర॒హ్మవ॑ర్చసేనా మహా॑న్ కీ॒ర్త్యా[౭] ॥7॥

అన్నం॑ న పరిచక్షీత తద్వ్రతమ్॑॥ ఆపో॑ వా అన్నమ్॑ జ్యోతి॒రన్నాదమ్॑ అ॒పు జ్యోతిః॑
ప్రతి॑ష్ఠితమ్॑ జ్యోతి॒ష్యాపః॑ ప్రతి॒ష్ఠితాః॑ తదే॒తదన్న॑మన్నే ప్రతి॒ష్ఠితమ్॑ స య ఏ॒తదన్న॑మన్నే

ప్రతి॑ష్ఠితం॒ వేద॑ ప్రతి॑తిష్ఠతి॒ అన్న॑వానన్నాదో॒ భ॑వతి॒ మహా॑న్భవతి॒ ప్రజ॑యా
పశు॑భిర్బ్రహ్మ॑వర్చసేన॒ మహా॑న్ కీర్త్యా॒||౮||

అన్నం॑ బహు॑ కుర్వీత॒ తద్వృ॑తమ్॒॥ పృథి॑వీ వా అన్నమ్॒॑ ఆకా॑శోఽన్నాదః॒ పృథి॑వ్యామాకాశః॒
ప్రతి॑ష్ఠితః॒ ఆకా॑శే పృథి॑వీ ప్రతి॑ష్ఠితా॒ తదే॒తదన్న॑మన్నే ప్రతి॑ష్ఠితమ్॒ స య॑ ఏతదన్న॑మన్నే
ప్రతి॑ష్ఠితం॒ వేద॑ ప్రతి॑తిష్ఠతి॒ అన్న॑వానన్నాదో॒ భ॑వతి॒ మహా॑న్భవతి॒ ప్రజ॑యా
పశు॑భిర్బ్రహ్మ॑వర్చసేన॒ మహా॑న్ కీర్త్యా॒||౯||

న కంచన॑ వసతౌ ప్రత్యా॑చక్షీత॒ తద్వృ॑తమ్॒॥ తస్మా॑ద్యయా కయా చ విధయా॑ బహ్వాన్నం
ప్రా॒పు॒యాత్॒ అరా॑ధ్యస్మా అన్న॑మిత్యాచక్షతే॒ ఏతద్వై॑ ముఖ॑తోఽన్నగ్ం రాధ॑మ్
ముఖ॑తోఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే॒ ఏతద్వై॑ మధ్య॑తోఽన్నగ్ం రాధ॑మ్ మధ్య॑తోఽస్మా అన్నగ్ం
రాధ్యతే॒ ఏతద్వా అన్త॑తోఽన్నగ్ం రాధ॑మ్ అన్త॑తోఽస్మా అన్నగ్ం రాధ్యతే॒ య ఏ॒వం వేద॑॥
క్షీమ॑ ఇతి వాచి॒ యోగక్షీ॑మ ఇతి ప్రా॒ణాపా॑నయోః॒ కర్మే॑తి హస్త॑యోః॒ గతి॑రితి పాద॑యోః॒
విముక్తి॑రితి పా॒యౌ ఇతి॑ మాను॑షీస్సమాజ్ఞాః॒ అథ దై॒వీః తృ॑ప్తిరితి వృ॒ష్ణౌ బల॑మితి
విద్యు॑తి యశ ఇతి పశు॑షు జ్యోతి॑రితి నక్ష॑త్రేషు ప్రజా॑తిరమృత॑మానన్ద ఇత్యు॑పస్థే॒
సర్వ॑మిత్యాకాశే॒ తత్ప్రతి॑ష్ఠేత్యుపాసీత॒ ప్రతి॑ష్ఠావాన్భవతి॒ తన్మహా॑ ఇత్యుపాసీత॒
మహా॑న్భవతి॒ తన్మన॑ ఇత్యుపాసీత॒ మాన॑వాన్భవతి॒ తన్నమ॑ ఇత్యుపాసీత॒ నమ్య॑స్తేఽస్మై
కామాః॒ తద్బ్రహ్మే॑త్యుపాసీత॒ బ్రహ్మ॑వాన్భవతి॒ తద్బ్రహ్మ॑ణః పరిమర॑ ఇత్యుపాసీత॒
పర్యే॑ణం మ్రియన్తే ద్విష॑న్తస్సపత్నాః॒ పరి యే॑ఽప్రియా భ్రాతృ॑వ్యాః॒ స యశ్చా॑యం
పురు॑షే యశ్చాసా॑వాదిత్యే॒ స ఏకః॑ స య ఏ॒వం విత్ అస్మా॑లోకాత్ప్రేత్య॒
ఏత॑మన్నమయమాత్మానముప సంక్ర॑మ్య॒ ఏతం ప్రా॑ణమయమాత్మానముప సంక్ర॑మ్య॒
ఏతం మనో॑మయమాత్మానముప సంక్ర॑మ్య॒ ఏతం విజ్ఞా॑నమయమాత్మానముప సంక్ర॑మ్య॒

ఏ॒త॒మా॒న॒న్ద॒మ॒య॒మా॒త్మా॒న॒ము॒ప॒ సం॒క్ర॒మ్య॒ ఇ॒మాన్ లో॒కాన్ కా॒మాన్మీ॒ కా॒మ॒రూ॒ప్య॒ను
సం॒చర॑న్మి॒ ఏ॒త॒థ్సా॒మ గా॒య॒న్నాస్తే॑॥ హా ౩ వు హా ౩ వు హా ౩ వు
అ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒హ॒మ॒న్న॒మ్ అ॒హ॒మ॒న్నాదో ౨ ౨హ॒మ॒న్నాదో ౨ ౨హ॒మ॒న్నాదః॑
అ॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృ॒ద॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృ॒ద॒హగ్గ్ శ్లో॒క॒కృత్ అ॒హ॒మ॒స్మి ప్ర॒థ॒మ॒జా ఋ॒తా ౩ స్వ॒
పూ॒ర్వం దే॒వేభ్యో॑ అ॒మృ॒త॒స్య నా ౩ భా॒యి॒ యో మా దదా॒తి స ఇదే॒వ మా ౩ వాః॑
అ॒హ॒మ॒న్న॒మ॒న్న॒మ॒ద॒న్త॒మా ౩ ద్మి॒ అ॒హం వి॒శ్వం భు॒వ॒న॒మ॒భ్యభ॒వామ్ సు॒వ॒ర్న జ్యోతీః॑ య
ఏ॒వం వేద॑ ఇ॒త్యు॒ప॒ని॒షత్[౧౦] ||10||

రా॒ధ్యతే॑ వి॒ద్యుతి॑ మా॒న॒వాన్భ॒వత్యేకో హా ౩ వు య ఏ॒వం వేదే॑క॒శ్చ||10||
భృ॒గు॒స్త॒స్మై యతో॑ వి॒శన్తి॑ తద్వి॒జ్ఞాన॑స్వ తత్ర॒యోద॑శాన్మం ప్రా॒ణో మనో॑ వి॒జ్ఞాన॑మితి వి॒జ్ఞాయ॑ తన్త॒పసా॑ ద్వాద॒శ
ద్వాద॑శానన్ద ఇతి సైషా దశాన్మం న నిన్ద్యాత్ప్రాణశ్శరీరం అన్నం న పరిచక్షీతాపో జ్యోతిరన్మం బహు కుర్వీత పృథి॒వ్యాకాశ
ఏ॒కాద॑శైకాదశ న కశ్చనైకషష్ఠర్దశ||10||

స॒హ నా॑వవతు॒ స॒హ నౌ భు॑నక్తు॒ స॒హ వీ॒ర్యం క॑రవావహై॒ తేజ॑స్వి నావధీ॒తమ॑స్తు మా
వి॒ద్విషా॑వహై॒॥ ఓం శాన్తిః శాన్తిః శాన్తిః॑॥

॥హరిః ఓమ్॥

॥శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు॥